

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2015 roku

15.12.2016

W 2015 r. liczba beneficjentów¹ pomocy społecznej wynosiła 2729,8 tys. osób. W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano spadek ich liczby o 224,1 tys. osób (o 7,6%), a w porównaniu z 2009 r. (pierwszego roku stałej obserwacji statystycznej tej zbiorowości) – o 733,2 tys. osób (o 21,2%). Na przestrzeni lat 2009-2015 wzrost liczby beneficjentów odnotowano jedynie w latach 2012 i 2013 (odpowiednio o: 0,2% i 3,0%) po podwyższeniu w październiku 2012 r. kryterium dochodowego³ uprawniających do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Wśród beneficjentów pomocy społecznej obserwuje się przewagę ludności wiejskiej, chociaż w omawianym okresie w zbiorowości beneficjentów następował ciągły spadek udziału ludności wiejskiej z poziomu 55,1% w 2009 r. do 52,9% w 2015 r.

Wskaźnikiem określającym skalę korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej² jest udział beneficjentów tej pomocy w ludności ogółem, w opracowaniu zamiennie określany jako zasięg korzystania z pomocy społecznej lub częstość korzystania z pomocy społecznej. W 2015 r. zasięg korzystania z pomocy społecznej wynosił 7,1% i w porównaniu z 2009 r. zmniejszył się o 2,0 p. proc. Częstość korzystania z pomocy społecznej na wsi wynosiła 9,5%, a w miastach 5,5%. W porównaniu z 2009 r. częstość korzystania z pomocy społecznej zmniejszyła się na wsi o 3,4 p. proc., a w mieście o 1,2 p. proc.

Osoby ubogie⁴ wśród 2729,8 tys. beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej stanowiły blisko 71% (1931,2 tys.)⁵.

Na przestrzeni lat 2009-2015 wzrost liczby ubogich beneficjentów podobnie jak wzrost liczby beneficjentów ogółem wystąpił w latach 2012 i 2013 po zmianie kryterium dochodowego w 2012 r. W zbiorowości ogółem ten wzrost był jednak stosunkowo niewielki, a w populacji ubogich beneficjentów wyniósł 15,6%.

W 2015 r. udział ubogich beneficjentów w ogólnej liczbie ludności wynosił 5,0% i w porównaniu z 2009 r. zmniejszył się o 0,9 p. proc.

¹ Beneficjenci pomocy społecznej to zbiorowość wszystkich członków gospodarstw domowych, a także osoby bezdomne, które w roku badania skorzystały przynajmniej raz z jakiegokolwiek pomocy świadczonej przez ośrodki pomocy społecznej, przyznanej decyzją administracyjną poprzedzoną wywiadem środowiskowym. Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (jednolity tekst Dz. U. z 2016 r. poz. 930), podstawowym warunkiem przyznania pomocy jest zaistnienie jednego z powodów

określonych w art. 7, a ponadto – dla świadczeń pieniężnych – wysokość dochodu nie przekraczająca kryterium dochodowego.

Dochód w ustawie o pomocy społecznej (art. 8) oznacza sumę miesięcznych dochodów netto (po odliczeniu zaliczek na podatek dochodowy, podatków od dochodów z własności oraz składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne), z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Do dochodu nie wlicza się jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego oraz wartości świadczeń w naturze. Dochód pomniejsza się o kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób. Dochód rodziny stanowi sumę miesięcznych dochodów osób w rodzinie. Dochód na osobę w rodzinie oznacza dochód rodziny podzielony przez liczbę osób w rodzinie. Definicja rodziny według ustawy o pomocy społecznej (ustawa z dnia 12 marca 2004 r. – tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 930) odpowiada definicji gospodarstwa domowego według GUS.

² Środowiskowa pomoc społeczna w odróżnieniu od pomocy świadczonej w formach stacjonarnych to świadczenia realizowane przez ośrodki pomocy społecznej w miejscu zamieszkania. Podstawowym źródłem informacji jest zbiór danych jednostkowych o beneficjentach świadczeń zrealizowanych przez ośrodki pomocy społecznej zawartych w Zbiorze Centralnym Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej, którego gestorem jest Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Opracowanie przedstawia wyniki kolejnej edycji badania statystycznego „Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej”.

³ Kryterium dochodowe to kwota, która według przepisów ustawy o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o świadczenia pieniężne. Wysokość tych kwot wynosiła:

- od 1 października 2012 r. do 30 września 2015 r. – dla osoby samotnie gospodarującej – 542 zł, a dla osoby w rodzinie – 456 zł na osobę (w 2012 r. kwoty stanowiące kryteria dochodowe podwyższono po 6-letniej przerwie);
- od 1 października 2015 r. – dla osoby samotnie gospodarującej – 634 zł, a dla osoby w rodzinie – 514 zł.

⁴ Osoby ubogie korzystające z pomocy społecznej lub inaczej ubodzy beneficjenci to członkowie ubogich gospodarstw domowych oraz osoby bezdomne korzystające z pomocy społecznej z dochodem poniżej kryterium dochodowego. Ubogie gospodarstwa domowe to takie, w których dochód na osobę samotnie gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) lub na osobę w gospodarstwie domowym wieloosobowym nie przekraczał kryterium dochodowego. Inaczej określono je jako „ubogie gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej”.

⁵ Przyjęto kryterium dochodowe z 1 X 2015 r.

Pliki do pobrania

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2015 roku 3.68 MB

Wyjdź z archiwum

2023

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2023 roku

2022

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2022 roku

2020

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2020 roku

2019

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2019 roku

2017

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2017 roku

2015

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2015 roku

2013

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2013 r.

2011

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2011 r.

Tagi